

РЕШЕНИЕ

№ 368

гр. Пловдив, 03.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Станислав П. Георгиев

Членове: Надежда Л. Махмудиева
Христо В. Симитчиев

при участието на секретаря Анна Д. Стоянова
като разгледа докладваното от Станислав П. Георгиев Въззивно търговско дело № 20235001000409 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл. 258 - 273 от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба вх. № 1384/11.04.2023 г. от М. В. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН ***** и Д. Е. Д. ЕГН *****, всички с постоянен адрес с. С., О. С., о. С., ул. Х. Д. № * против решение № 12/27.03.2023 г., постановено по т. д. № 15/2022 г. по описа на ОС – С. в частите, с които са отхвърлени предявеният от М. В. Д. иск за разликата над 40 000.00 лева до 200 000.00 лева и исковете, предявени от А. Е. Д., А. Е. Д. и Д. Е. Д. за разликата над 24 000.00 лева до 120 000.00 лева, всички суми представляващи обезщетение за неимуществени вреди, причинени от смъртта на Е. С. Д., настъпила вследствие на ПТП от 23.11.2019 г., по вина на водача на автомобил марка Ф. У., рег. № *****, със сключена застраховка Гражданска отговорност по застрахователна полица ***** със срок на покритие от 31.10.2019 г. до 30.10.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 02.11.2021 г. до окончателното плащане.

Жалбоподателите молят съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното в съответните части и да уважи исковите претенции: за М. В. Д. ЕГН ***** в размер на 180 000.00 лева, за А. Е. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН ***** и Д. Е. Д. ЕГН ***** – по 108 000.00 лева за всеки. Претендират разноски.

Ответникът „З. А.“ АД, ЕИК ***** счита тази въззивна жалба за неоснователна. Претендира разноски.

Постъпила е въззивна жалба вх. № 1613/02.05.2023 г. от „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. С. К. № * против решение № 12/27.03.2023 г., постановено по т. д. № 15/2022 г. по описа на ОС – С. в частите, с които дружеството е осъдено да заплати на М. В. Д. сумата от 40 000.00 лева, а на А. Е. Д., А. Е. Д. и Д. Е. Д. сумата от по 24 000.00 лева за всеки, всички суми представляващи обезщетение за неимуществени вреди, причинени от смъртта на Е. С. Д., настъпила вследствие на ПТП от 23.11.2019 г., по вина на водача на автомобил марка Ф. У., рег. № *****, със сключена застраховка Гражданска отговорност по застрахователна полица ***** със срок на покритие от 31.10.2019 г. до 30.10.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 02.11.2021 г. до окончателното плащане.

Жалбоподателят моли съда да постанови решение, с което да обезсили обжалваното като недопустим и, алтернативно да отмени същото в съответните части и да отхвърли исковите претенции. Претендират разноски.

Ответниците по тази жалба считат, че същата е неоснователна. Претендират разноски.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното:

Обективно съединени икове с правна квалификация чл. 432, ал. 1, чл. 498, ал. 3 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД.

Предявени от М. В. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН ***** и Д. Е. Д. ЕГН *****, всички с постоянен адрес с. С., О. С., о. С., ул. Х. Д. № * против „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. С. К. № *.

Ищците молят съда да постанови решение, с което да осъди ответника да заплати на М. В. Д. ЕГН ***** сумата 200 000.00 лева, а на А. Е. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН ***** и Д. Е. Д. ЕГН ***** от по 120 000.00 лева на всеки, всички суми представляващи обезщетение за неимуществени вреди, причинени от смъртта на Е. С. Д., настъпила вследствие на ПТП от 23.11.2019 г., по вина на водача на автомобил марка „Ф., м. У.“, рег. № *****, със сключена застраховка Гражданска отговорност по застрахователна полица ***** със срок на покритие от 31.10.2019 г. до 30.10.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 02.11.2021 г. до окончателното плащане. Претендира разноски.

Ответникът не признава исковете. Претендира разноски.

Съгласно чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

В рамките на тази проверка, настоящата инстанция намира, че обжалваното решение е валидно.

Ответникът прави възражение за недопустимост на исковите претенции поради

наличие на наказателно производство в досъдебна фаза, като деецът и извършеното от него престъпление са идентични с тези, за които са въведени твърдения в исковото производство. Посочено е, че пречка за надлежното упражняване на правото на иск е наличието на образувано наказателно производство в съдебната му фаза или в досъдебната такава, когато деецът и извършеното от него престъпление са идентични с тези, за които са въведени твърдения в исковото производство и не е налице хипотеза, при която престъпното обстоятелство следва да бъде установявано самостоятелно от гражданския съд по реда на чл. 124, ал. 5 ГПК. Посочено е, че порокът на решение, постановено при наличие на основание за спиране по чл. 229, ал. 1, т. 5 ГПК, е недопустимост.

Това възражение е неоснователно.

Пред настоящата инстанция е представен препис от присъда № 2/11.05.2023 г., постановена по НОХД № 30/2023 г. по описа на ОС – С., влязла в сила на 27.05.2023 г., поради което няма основания за спиране на делото.

Ето защо настоящата инстанция намира, че така предявените искове са допустими и следва да бъдат разгледани по същество.

По делото няма спор, че ишците са наследници по закон на Е. С. Д. ЕГН *****, починал на 05.02.2020 г. Това е видно и от представения препис от удостоверение за наследници № ***** г. (л. 12 от делото на ОС).

В исковата молба се твърди, че, на 23.11.2019 г., около 19.00 ч., в с. С., о. С., С. В. управлявал лек автомобил марка „Ф., м. У.“, рег. № ***** по платното за движение на ул. „Х. А.“ в с. С., в посока от изток към запад и причинил ПТП, което е довело до множество черепно-мозъчни и гръдни увреждания на Е. С. Д., наследодател на ишците, вследствие от които същият е починал.

Видно от препис от присъда № 2/11.05.2023 г., постановена по НОХД № 30/2023 г. по описа на ОС – С., влязла в сила на 27.05.2023 г., представен пред настоящата инстанция, СЛВ ЕГН *****, с постоянен адрес: с. С., община С., ул. Д. с. № **, е признат за виновен в това, че на 23.11.2019 г., около 19:00 часа, в с. С., община С., на ул. „Х. А.“, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил марка „Ф., м. У.“ с рег. № *****, на около 85 м. след кръстовището образувано с ул. „В. Л.“, в посока кръстовището, образувано с ул. „Д. с.“ е нарушил правилата за движение регламентирани в ЗДвП, както следва: чл. 20, ал. 2 от ЗДвП - „водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“, като не е изпълнил задължението си да намали скоростта и не е спрял при възникнала опасност за движението - появил се (паднал) пешеходец и по непредпазливост причинил средна телесна повреда на Е. С. Д. ЕГН ***** от с. С., община С., изразяващо се в нараняване, проникващо в черепната кухина, счупване на челюст, счупване на осми гръден прешлен - трайно затрудняване на движението на снагата за повече от 30 дни, гръдна травма - хемопневмоторакс в ляво - разстройство на здравето временно опасно за живота, по смисъла на чл. 129 от НК, в резултат на травматичните увреждания на 05.02.2020 г. е настъпила смъртта му, което е в пряка причинно-следствена връзка с пътнотранспортното

произшествие, като след деянието подсъдимият е направил всичко зависещо от него за оказване помощ на пострадалия.

Налице е хипотезата на чл. 300 от ГПК. Посочената присъда е задължителна за гражданския съд. Следователно са установени: деецът, деянието - процесното ПТП, неговата противоправност и вината.

Според заключението по съдебно-медицинската експертиза (л. 484 – 513 от делото на ОС), смъртта на Д. се дължала на тежка двустранна хронична бронхопневмония от застоен тип, причинила остра дихателна и сърдечно съдова недостатъчност, които били в пряко причинно-следствена връзка с телесните увреждания и усложненията им, получени при ПТП на 23.11.2019 г.

Видно от справка (л. 77 от делото на ОС), лек автомобил марка Ф. У., рег. № ***** е имал действаща задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ към датата на ПТП (23.11.2019 г.), което обстоятелство не е спорно.

Видно от писмо изх. № Л-6670/02.11.2021 г. (л. 75 от делото на ОС, от ищците е отправена претенция към ответника за заплащане на обезщетение за процесното ПТП, но няма решение за приемане на претенцията или данни за плащане. Следователно е изпълнена процедурата по чл. 380 от КЗ.

Спорът е за размера на дължимото обезщетение.

Към момента на ПТП пострадалото лице е било на 64 години, ищец М. В. Д. (съпруга) е била на 66 години, ищец А. Е. Д. (син) е бил на 45 години, ищец А. Е. Д. (дъщеря) е била на 40 години и Д. Е. Д. (дъщеря) е била на 24 години.

В исковата молба се твърди, че в резултат на ПТП и смъртта на Д. на ищците били нанесени непоправими неимуществени вреди. Търпените от тях душевни болки, психически страдания и емоционални травми не можело да бъдат възмездени. Семейството било единно, задружно, живеели в хармония и разбирателство и заедно се справяли с всички пречки и трудности. Били щастливи и много се обичали, но животът ги изправил пред най-тежко изпитание - да останат без спътник в живота и баща в най-важните и значими години за бъдещето на семейството. Д. бил верен спътник в живота на съпругата си М.. Двамата имали близо петдесетгодишен брак. Били заедно в радост и мъка непрекъснато. Покойният се грижел за нея, помагал ѝ във всяко отношение и бил семейната опора в съвместния им съюз. Бил грижовен, внимателен и любящ баща и спътник, който помагал в семейството и в грижите по отглеждането и възпитанието на родените им от брака деца, в т. ч. доколкото могъл помагал и на внуците си. При ищец М. Д. се наблюдавало прогресивно влошаване на физическото и психическо състояние, изразено в много притеснение, тревожност, затруднено преглъщане, безсъние, повръщане, отслабване на килограми, страх, че умира, липса на сили и желание за всичко. Липсвало и желание да продължи да живее. Единственият факт, който все още я държал бил трите ѝ останали живи деца, тъй като междувременно след произшествието един от синовете ѝ също изгубил живота си, вследствие нелечимо заболяване, което можело и да провокирано от загубата на баща му.

Въпреки че починалият бил пенсионер, полагал усилия да помага както на съпругата си, така и на децата си, ако не с финансова помощ, то със съвет и пример. След смъртта на съпруга и бащата болката от загубата му не стихвала, напротив, засилвала се при всеки спомен, при всеки досег с негова вещ. Претърпяната от ишците загуба била неописуема и невъзвратима. Те никога повече нямало да видят любимия мъж и баща. Нямало да споделят повече малките ежедневни радости. Нямало да бъдат заедно нито в обикновените житейски моменти, нито в най-значимите мигове, а семейните празници без него щели да бъдат безрадостни и пusti.

Видно от съдебно-психологическата експертиза (л. 543 – 564 от делото на ОС)/, вещото лице посочва отражението на смъртта на Е. Д. върху емоционалното състояние на ишците. Острата стресова реакция, която са изпитали ишците е била в пряка причинно-следствена връзка със смъртта на Д. и се била оформила като протрахирана (удължена) стресова реакция и като психотравмено преживяване с различни последици за всеки от тях.

М. Д. е преживяла остра стресова реакция в момента на съобщаване на новината за произшествието. По време на лечението на Д. за нея са били налице маркери за преодоляване на кризата-смърт и прокраждане на надежда за продължаване на живота. Въпреки че приемала с рационалната си част на съзнанието, че той е „полумъртъв човек“, другата част от психичното състояние, било компенсирано с надежда. Последното ѝ давало сили да обгрижва съпруга си по време на болничния престой в гр. Пловдив и впоследствие до неговата смърт. Отказът да види съпруга си прегазен в първите дни след инцидента, бил свързан с психична защита. По време на престоя в болницата тя посещавала съпруга си и била тази, която координирала и организираща близките си за полаганите за него грижи. Продължителността на страданията на съпруга ѝ, много тежките увреждания на тялото и органите увеличили емоционалната болка на М., която имала високо ниво на емоционална свързаност със съпруга си. Страхът, свързан със здравето и живота на съпруга ѝ, не бил приключил по време на лечението му, а се увеличавал, което в психологическата литература се приемало като удължена стресова реакция.

Животът на М. Д. претърпял нежелано преструктуриране, което включвало ежедневие с необратима загуба на подкрепящия съпруг, загуба на положителни чувства, радости, съпреживяване, подкрепа, загуба на планове за бъдеще, включващи и него. Година след смъртта на съпруга си преживяла и друго травматично събитие, загуба на един от синовете си, което събитие влошило и с голяма вероятност удължило траурната реакция.

А. Д. имал близка емоционална връзка с баща си, която се основавала на споделяне на отговорности, планове за бъдеще, споделяно време, подкрепа в нужда. Описаното се дължало и на факта, че А. живял винаги до и с баща си. В деня на произшествието преживял силно безпокойство, което било проявено като маскирана остра стресова реакция, поради недооценеността на събитието. След посещението в МБАЛ и съобщената му от сестра му информация, безпокойството за здравето и живота на баща му се повишило, но оценката за възможен фатален край продължавала да бъде компенсирана с надежда, дори с идеализация. Ясно изразени симптоми на остра стресова реакция при А. Д.

били видими в момента на реалната смърт на Е. Д.. Дотогава страхът от загубата на живота на баща му, бил компенсиран със защитни механизми. През значителна част от времето от произшествието до смъртта на баща си, А. изпитвал интензивни емоции - негативно настроение; тревожност, значителен психологически стрес. Така описаните чувства били с висок афект месец след смъртта на баща му, след което отслабнали като интензитет. Вещото лице обяснява последното с това, че животът на А. Д. бил изпълнен с поетите задължения и отговорности, стоварени върху него след смъртта на баща му.

Животът на А. Д. претърпял нежелано реструктуриране, което включвало ежедневие с необратима загуба на значимия баща, загуба на подкрепа, съпреживяване на моменти от ежедневието, загуба на планове за бъдещето, включващи баща му. В определени моменти при спомен за баща му, скръбта била изразявана със сълзи или туширана с дисфункционални поведения - злоупотреба с алкохол.

Д. Д. преживяла остра стресова реакция в момента на съобщаване на информацията за състоянието на баща ѝ. Комплекс от чувства на тъга, отчаяние, милост, гневност изпълнили дните ѝ. Д. Д. посещавала баща си в МБАЛ-С. всеки ден, за да се информира за състоянието на баща си. Осъществила контакт с него два-три дни след като излязъл от кома, но информацията, че баща ѝ не е извън опасност, довело до поддържане на тревожно-бдителна нагласа. Намаление на страха настъпило след около 25 дни от пролежаването му в болница, но това преживяване било съпроводено с друго възприятие, виждала „жив труп“, което довело до преживяване на удължена стресова реакция. Тази удължена стресова реакция не могла да приключи, поради променящите се и усложняващи събития около здравето и заплахата за живота на баща ѝ. Д. участвала и в настаняването на баща си в болница в гр. Пловдив, за рехабилитация. Тя водела разговори за здравните процедури и състоянието на баща ѝ. До смъртта на баща си била емоционално въввлечена в грижи, отговорности и страдание. В значителна част от времето от произшествието до смъртта на баща си изпитвала интензивни емоции - негативно настроение, загуба на положителни чувства или емоции, значителен психологически стрес, тъга, прогресивно безпокойство, огорчение от хората и техните действия, затруднена адаптация с изискванията на бита. Описаните чувства били с висок афект до месец след смъртта на баща ѝ, като постепенно отслабвали и били заменени от чувства и преживявания свързани с ежедневието и събития. Продължителността на страданията на баща ѝ и тежките увреждания, увеличили емоционалната болка на Д., която имала високо ниво на емоционална свързаност с баща си.

Животът на Д. Д. претърпял нежелано реструктуриране, което включвало ежедневие с необратима загуба на подкрепящия баща, загуба на положителни чувства, радости, съпреживяване, подкрепа, загуба на планове за бъдеще, включващи баща ѝ.

А. Д. е преживяла остра стресова реакция в момента на уточняване на детайли за произшествието, съобщени от сестра ѝ. Тази първоначална остра стресова реакция, с придружаващ комплекс от симптоми, стихвала в моментите на появяващата се надежда за подобряване на състоянието на баща ѝ. А. се прибрала в България два дни след инцидента, за да осъществи близка връзка и да отдаде необходимата грижа за баща си. Промените в

здравословното състояние на баща ѝ, довели до смъртта му предизвикали повторна (удължена) стресова реакция, която можело да бъде приета като ретравмираща. Поради утешаващата информация, която получавала от сестра си, у нея се оформило мисловно изкривяване на фактологическата реална заплаха за здравето на баща ѝ, поради което преживяла настъпилата смърт като неочаквана. В значителна част от времето от инцидента до смъртта на баща си, А. изпитвала интензивни емоции - негативно настроение, загуба на положителни чувства или емоции, значителен психологически стрес, тъга, прогресивно безпокойство, огорчение, раздразнителност, недоверие към хората и техните действия. Тези чувства били с висок афект до месец след смъртта на баща ѝ, като постепенно отслабвали и били заменяни от чувства и преживявания, свързани с ежедневието и събитията.

Животът на А. Д. претърпял нежелано преструктуриране, което включвало ежедневието с необратима загуба на подкрепящия баща, загуба на положителни чувства, радости, съпреживяване, подкрепа, загуба на планове за бъдеще, включващи баща ѝ.

В заключение, експертът посочва, че ищите направили значителни опити да компенсират тежестта на загубата, вследствие смъртта на съпруга/бащата, до подредено активно ежедневието със ситуативни моменти на траурна реакция. Това било постигнато благодарение на награждаващо присъствие на други значими фигури в живота на ищите и тяхното активно социално и трудово ежедневието.

В съдебно заседание вещото лице пояснява, че всички ищци изживели остра стресова реакция, която била изпитана в различен момент от произшествието до смъртта на Е. Д.. При всеки от тях била настъпила удължена стресова реакция, отново в различен момент, с различна симптоматика и изразност, в продължение на лечението и грижата и променящото се в състоянието на здравето.

Отказът на М. Д. да види съпруга си на мястото на инцидента, след като ѝ съобщили, че бил прегазен и да го посети болницата, експертът обяснява с психична защита „да не приемеш реалността“, което било отрицание. При нея се наблюдавали полярни противоречиви чувства, което било показателно за удължена стресова реакция.

Справянето с подобни преживявания не зависело само от обстоятелствата, при които била настъпила смъртта, а и от ресурсите на личността за справяне с психичните преживявания. Сложността при такъв тип оценка /три години след произшествието/ била свързана със субективното оценяване, тъй като към момента тези хора се били мобилизирали и давали такива данни, че дори година преди завършване на този скръбен ритуал, имали мобилизация в ежедневието, което пък било показателно за това, че всички изследвани лица имали различен, но добър ресурс за управление на събитията и на стресовите преживявания, т. е. преработвали го добре, заемали се с бъдещето, заемали се с отговорностите в ежедневието, не била е притъпена изцяло скръбта. Типично било нормална траурна реакция, с продължителност около година, да премине през класическите фази на отричане, на агресия, на голяма тъга и след това да не вярват, че се е случило, да търсят виновни вън от себе си или вътре в себе си, лекари или причинител, трета фаза - дълбоката скръб, четвърта фаза - на възстановяване. Тези фази протичали по различен начин, в

зависимост от събитието, което било преживяно, продължителността на интензивните стресови преживявания и ресурсите на човек. В случая нетипичното било, че имало произшествие, при което Е. Д. бил прегазен на пътя, т. е. особеностите, при които психиката възприемала картини, или всички тези преживявания били нетипични и не завършвали единствено и само с остра стресова реакция, която да премине в определен брой дни, а продължавали във времето, в което не бил приключил живота на Е.Д., но не се бил и възстановил.

Според показанията на свидетелката Е. Я. (л. 523 от делото на ОС) – тя съседка на ишците, познавала семейството, били сплотени и задружни. След смъртта на Е. семейството било сринато. М. Д. и преди имала здравословни проблеми, но след инцидента се влошили. Станала съвсем затворена, не контактувала, не обичала да се събира с хора, състарила се, казвала „по-хубаво и аз да си бях отишла с него“. След инцидента М. се уповавала на дъщеря си Д. и на сина си А., тъй като нямало на кой друг вече да разчита. А. Д. и той не контактувал много. А. била в Германия и често си идвала. Д. живеела в С., но също често си идвала в С.. Преди инцидента се събирали, веселяли, но сега не се чувал смях и веселие.

Видно от показанията на свидетел А. Ф. (л. 524 от делото на ОС), те е съседка на ищец Д. Д., от десет години познава семейството много добре, били много сплотено семейство, имали „чудесен семеен живот“. Е. Д. бил добър човек, кротък. М. разчитала на него, изгледали три деца. Децата също разчитали на баща си. М. Д. приела смъртта на Е. много зле, имало моменти на депресия, търсела го, плачела. След инцидента при нея се задълбочили и здравословните ѝ проблеми. Синът А. живеел с майка си и баща си, не бил женен. Той също приел тежко смъртта на баща си, изпадал в психоатаки. По принцип бил „свит“ човек, а след инцидента още повече се затворил. Д. също зле приела факта на смъртта.

Видно от показанията на свидетел АК (л. 582 от делото на ОС), тя е първа братовчедка на ишците А., А. и Д. Д.и. Разбрала за инцидента още вечерта и видяла съпругата на Е. веднага. Семейството не можело да преживее случилото се, защото било „нелепо, нито бил болен“. Станалото било голяма трагедия за тях, сега им било много тежко. Преживели много тежко инцидента, близките им постоянно били до тях и им давали кураж, но били съсипани. М. Д. и преди имала здравословни проблеми, но сега била по-зле, не можела да спи, постоянно плачела. Семейството живеело нормално, Е. работел и се грижел за тях, помагал им с каквото може. А. Д. не бил семеен, живеел с майка си и баща си. Сега на него му било много трудно, станал затворен, не говорел, не излизал. Три години след инцидента продължавало да им е тежко. Свидетелката скоро ходила при М. да я види, постоянно плачела и казвала, че не може да го преживее, не може да свикне.

Свидетелката се чувала и с Д., която също казвала, че не могат да свикнат без него.

Безспорно смъртта на Е. Д. е причинила мъки и страдания на ишците. Изключително тежко е, ако въобще е възможно за съпруг или деца да преживеят загубата на

техния съпруг и баща. Тази загуба е за цял живот и е свързана с постоянни негативни изживявания, с които може и да се свикне, но не могат да бъдат преодоляни. В този смисъл са и заключенията на експерта и показанията на разпитаните свидетели.

Няма житейска или правна сила, която да възмежди съпруг/деца за смъртта на съпруг/родител, независимо от възрастта на всеки. При определяне на размера на обезщетението съдът съобрази обективни и доказани по делото факти: възрастта на починалия и на ищите, близките им отношения с починалия, невъзвратимостта на загубата. Неимуществените вреди от загубата на съпруг/родител са неизмерими с пари – какъвто и размер на обезщетение да бъде определен, той няма да компенсира вредата. Размерът на обезщетението не е стойността на човешкия живот, нито оценява загубата на ищите. За целите на реализиране на отговорността обаче следва да бъде определен размер на задължението, съобразен с критерия за справедливост. Този критерий включва освен обективно установените по делото факти и обществената мяра за справедливост, произтичаща от конкретните икономически условия.

С оглед вида, интензитета и продължителността на доказаните увреждания, които са в пряка причинно-следствена връзка с ПТП и смъртта на близкия родственик на ищите, негативните психически изживявания и тяхната продължителност, възрастта на ищите, и при приложението на чл. 162 от ГПК и чл. 52 от ЗЗД, въззивният съд намира, че сумата от 200 000.00 лева е най-справедлив общ паричен еквивалент на причинените неимуществени вреди на ищец М. В. Д. (съпруга), а сумата от по 120 000.00 лева на всеки от останалите ищци А. Е. Д. (син), А. Е. Д. (дъщеря) и Д. Е. Д. (дъщеря).

Ответникът прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на наследодателят на ищите, тъй като същият е лежал на платното за движение, при наличие на тротоар/банкет, в тъмната част на денонощието, на неосветено място и далеч от пешеходна пътека, вероятно в състояние на алкохолен ступор.

В разпоредбата на чл. 51, ал. 2 Закон за задълженията и договорите (ЗЗД) е предвидена възможност за намаляване на обезщетението за вреди от деликт, но намаляването на обезщетението е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. За да е налице съпричиняване по смисъла на закона, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал виновно. Приложението на посоченото правило е обусловено от наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия, с което обективно е създал предпоставки или възможности за настъпване на увреждането, т. е. в хипотеза, когато е налице причинна връзка между действията или бездействията на пострадалия и вредоносния резултат.

Според заключението на съдебно-медицинската токсикологична експертиза (л. 478 – 482 от делото на ОС), алкохолната концентрация на пострадалия по време на ПТП е била най-малко 2,3 промила. Състоянието на алкохолно опиянение/интоксикация отговаряло на средно-тежка степен, според популярната класификация. Общоприето било да

се възприема като комбинация на белезите - значителни нарушения в мисловната дейност, речта, съобразителността, вниманието, координация на движенията, силно забавени реакции, афект, понякога сънливост, сърдечно-съдови разстройства, признаци на силно подтискане на ЦНС (по Р.) и/или дезориентация, обърканост световъртеж, дисфория, пресилени/изкривени емоции - страх ярост, тъга и др. нарушения в зрението (двойно виждане и др.), възприятие за цвят, форма, движение и размери, увеличен праг на болка, увеличена мускулна дискоординация, несигурна походка, залитане, апатия, летаргия (по Д.).

Вещото лице възприема за по-близки белезите, съобщени от Р., като уточнява, че не била установена индивидуалната реактивност на пострадалия и схематичното изреждане на белези било ориентируващо, но много вероятно.

Налага се общият извод, че със своето поведение наследодателят на ишците значително е допринесъл за причиняване на вредоносния резултат. Бил е на място в нарушение на правилата на ЗДВП (легнал на пътното платно и то в състояние на алкохолно опиянение), в резултат на предишни волеви действия (употреба на алкохол в непремерени количества). Като отчита високото ниво на алкохолна концентрация, местоположението по време на ПТП (легнал на пътното платно без данни за минимални опити за предвижване или друга форма на действия за избягване на ПТП), настоящата инстанция намира, че количествения израз на съпричиняването е в размер на 80%.

Следователно на М. В. Д. следва да бъде присъдена сумата от 40 000.00 лева, а на А. Е. Д., А. Е. Д. и Д. Е. Д. следва да бъде присъдена сумата от по 24 000.00 лева за всеки.

До тези правни изводи е достигнал и първоинстанционният съд, поради което обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

С оглед горното и на основание чл. 78 от ГПК следва:

да бъде осъдено „З. А.“ АД, ЕИК ***** да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на М. В. Д. ЕГН *****, сумата от 3 760.00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения;

да бъде осъдено „З. А.“ АД, ЕИК ***** да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на А. Е. Д. ЕГН *****, сумата от 2 560.00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения;

да бъде осъдено „З. А.“ АД, ЕИК ***** да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на А. Е. Д. ЕГН *****, сумата от 2 560.00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от

Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения;

да бъде осъдено „З. А.“ АД, ЕИК *****, да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на Д. Е. Д. ЕГН *****, сумата от 2 560.00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения;

да бъдат осъдени М. В. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН ***** и Д. Е. Д. ЕГН ***** да заплатят солидарно на „З. А.“ АД, ЕИК ***** сумата от 1 792.00 лева, представляваща разноси за въззивното производство по съразмерност.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 12/27.03.2023 г., постановено по т. д. № 15/2022 г. по описа на ОС – С..

ОСЪЖДА „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. С. К. № * да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на М. В. Д. ЕГН ***** от с. С., О. С., о. С., ул. Х. Д. № *, сумата от 3 760.00 (три хиляди седемстотин и шестдесет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

ОСЪЖДА „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. С. К. № * да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на А. Е. Д. ЕГН ***** от с. С., О. С., о. С., ул. Х. Д. № *, сумата от 2 560.00 (две хиляди петстотин и шестдесет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

ОСЪЖДА „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. С. К. № * да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на А. Е. Д. ЕГН ***** от с. С., О. С., о. С., ул. Х. Д. № *, сумата от 2 560.00 (две хиляди петстотин и шестдесет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за

минималните размери на адвокатските възнаграждения.

ОСЪЖДА „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. С. К. № * да заплати на адвокат В. Р. Р. ЕГН ***** от АК – С., бул. „Б., № *, оф. ***, БУЛСТАТ *****, в качеството на пълномощник на Д. Е. Д. ЕГН ***** от с. С., О. С., о. С., ул. Х. Д. № *, сумата от 2 560.00 (две хиляди петстотин и шестдесет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивното производство, определено по реда на чл. 38 от Закона за адвокатурата и чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

ОСЪЖДА М. В. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН *****, А. Е. Д. ЕГН ***** и Д. Е. Д. ЕГН *****, всички с постоянен адрес с. С., О. С., о. С., ул. Х. Д. № * да заплатят солидарно на „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., ул. С. К. № * сумата от 1 792.00 (хиляда седемстотин деветдесет и два) лева, представляваща разноски за въззивното производство по съразмерност.

Преписи от решението да бъдат връчени на страните.

Решението подлежи на касационно обжалване, в едномесечен срок от съобщаването, при наличие на предпоставките по чл. 280 от ГПК, пред Върховния касационен съд.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____